

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem-Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6 Szak / Képesítés	Régészet

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Fizikai antropológia (HLM 1110)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Gál Szilárd Sándor						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Gál Szilárd Sándor						
2.4 Tanulmányi év	I.	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	Vizsga E	2.7 Tantárgy típusa	Szaktantárgy DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					15
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	68				
3.8 A félév össz-óraszama	110				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Az emberi csontváz morfológiai elsajátítása, sír bontása során megfigyelhető fontosabb körülmények ismerete • Morfológiai módszerek elsajátítása a nemmeghatározás, kormbecslés és testmagasság terén • Az emberi csontanyag szakszerű kezelése, leltározása és tárolása az európai normák alapján
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> •

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az emberi csontok szakszerű feltárása és kezelése a régészeti kutatásban
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Alapvető embertani módszerek elsajátítása a diákok körében • A diákok kreativitásának növelése, a feldolgozott anyagok szakszerű interpretációja

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1-2. Bevezetés a fizikai antropológiába (francia és német embertani iskolák)	Power Point bemutató	
3-4. Bevezetés az anatómiába, a csontvázrendszer megismerése (I. rész)	Power Point bemutató	
5-6. Bevezetés az anatómiába, a csontvázrendszer megismerése (II. rész)	Power Point bemutató	
7-8. Az emberi csontok morfológiája, speciális nomenklatúra elsajátítása	Power Point bemutató	
9. Az emberi csontvázon alkalmazott morfo-taxonómiai módszerek	Power Point bemutató	
10. Hamvasztásos csontokon alkalmazott morfológiai módszerek	Power Point bemutató	
11. Paleopatológia (I. rész)	Power Point bemutató	
12. Paleopatológia (II. rész)	Power Point bemutató	
13. Paleodemográfia	Power Point bemutató	
14. Tárolási és leltározási módszerek alkalmazása a	Power Point	

humán csontanyagon	bemutató	
Könyvészet		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Acsádi, G. and Nemeskéri, J. (1970), History of Human Life Span and Mortality, Budapest. 2. Fóthi, E. (2000), Anthropological conclusions of the study of Roman and Migration periods, Acta Biologica. 3. Duffy, P. R., Paja, L., Parditka, M. Gy., Giblin, J. I. (2019), Modelling mortuary populations at local and regional levels, Journal of Anthropological Archaeology. 4. Gál, Sz. S. (2011), Romania, In: The Routledge Handbook of Archaeological Human Remains and Legislation: an international guide to laws and practice in the excavation, study and treatment of archaeological human remains, 372-378. 5. Gál, Sz. S. (2016), Anthropological analysis of human bones. In: Berecki, S.: The Bronze Age site from Luduş, BMM, Seria Archaeologica X. 6. Mays, S. (2002), The Archeology of Human Bones, Ed. Routledge, London-New-York. 7. Miles, E.A.W. (1963), The dentition in the assessment of individual age in skeletal material, in D.R. Brothwell (ed.) Dental Anthropology, Oxford: Pergamon Press. 8. Milner, G. R., J. W. Wood, and J. L. Boldsen. (2000), "Paleodemography." In Biological Anthropology of the Human Skeleton, ed. M. A. Katzenberg and S. R. Saunders. New York: Wiley-Liss. 9. Meindl, R.S., Lovejoy, C.O. (1985), 'Ectocranial suture closure: a revised method for the determination of skeletal age at death based on the lateral-anterior sutures', American Journal of Physical Anthropology, 68:57-66. 10. Muntean, M. (1998), Studiul antropologic al scheletelor provenite din necropola medievală timpurie de la Simeria Veche (Jud. Hunedoara), AnB, VI, 339-372. 11. Ortner, D. (2003), Identification of Pathological Conditions in Human Skeletal remains, 2nd Edition 12. Pap, I., Józsa, L. (2006), A koponyatorzítás és annak következményei. In: Ujlaki Pongrácz, Zs. (szerk.): „Hadak Útján” – Népeségek és iparok a népvándorlás korában, Budapest. 13. Renfrew, C., Bahn, P. (1999), Régészet, Osiris publisher, Budapest. 14. Rösing, F.W. (1988), Körperhöhenrekonstruktion aus Skelettmassen, in R. Knussmann (ed.) Anthropologie, Band I, Stuttgart: Gustav Fischer Verlag. 15. Sjøvold, T. (1990), Estimation of stature from long bones utilizing the line of organic correlation, Journal of Human Evolution, 5: 431-47. 16. Stloukal, M., Hanáková, H. (1978), Die Länge der Längsknochen altslawischer Bevölkerungen unter besonderer Berücksichtigung von Wachstumsfragen, Homo, 29: 53-69. 17. Shipman, F. G., Schoeninger, M. (1984), Burnt Bones and Teeth: An Experimental Study of Colour, Morphology, Crystal Structure and Shrinkage. Journal of Archaeological Science 11: 307-325. 18. Szatmári L. (2000), Observation on anthropological research concerning the period of Hungarian conquest and the Arpadian age, Acta Biologica Szegediensis, 44 (1-4), 95-102. 19. White, T., Folkens, P. A. (2005), The Human Bone Manual, Amsterdam, Boston, New-York, Tokyo. 		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Tárolási és leltározási módszerek alkalmazása a humán csontanyagon	Power Point bemutató, csontanyag	
Laborgyakorlat (a felhalmozott ismeretek tesztelése és alkalmazása)	Power Point bemutató, csontanyag	
Könyvészet		
<ol style="list-style-type: none"> 1. White, T., Folkens, P. A.: <i>The Human Bone Manual</i>, Amsterdam, Boston, New-York, Tokyo, 2005. 2. Gál, Sz. S.: <i>Romania</i>, In: The Routledge Handbook of Archaeological Human Remains and Legislation: an international guide to laws and practice in the excavation, study and treatment of archaeological human remains, 372-378, 2011. 		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A kurzus olyan alapvető szakmai ismerteket nyújt, amelyek szükségesek a gyakorló régész és történelem tanár szakszerű felkészüléséhez
- A laborgyakorlat fontos ismeretekkel szolgál a terepmunka elsajátításához, egy sor gyakorlati kérdés pedig megkönnyíti az ásató régész kutatói munkáját

10. Értékelés

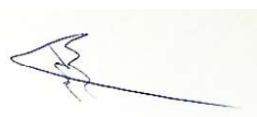
Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Minden helyes válasz 0,5 pontot ér. 9 pont összegyűjtése jelenti a maximumot (10)	Vegyes típusú számonkérés (teszt és kérdés-felelet)	80%
	<ul style="list-style-type: none">• Megfelelő módszerek alkalmazása• Felkészültség és szakszerű bemutatás	Aktív részvétel a laborgyakorlaton	10%
10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none">• Az emberi csontváz általános ismerete, egy sír helyes kibontása régészeti ásatás során.• Alapvető módszerek ismerete a nemmeghatározás, korbecslés és testmagasság számítás terén• 4 pont összegyűjtése a számonkérés során			

Kitöltés dátuma

2020. 03. 29.

Előadás és szeminárium felelőse

Dr. Gál Szilárd Sándor

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2020. 03. 29.

Intézetigazgató

Nagy Róbert Miklós egyetemi docens

